

РЕШЕНИЕ

№ 473

гр. София, 17.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 11 състав, в публично заседание на 18.12.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Петя Стоилова

при участието на секретаря Цветанка Митакева и при участието на прокурора Тони Петрова, като разгледа дело номер **5473** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203 и сл. от АПК вр. с чл.1, ал.1 от ЗОДОВ.

Образувано е по искова молба на С. С. М. срещу Столична дирекция на вътрешните работи – МВР (СДВР), с която иска ответникът да му заплати сумата в размер на 3500 лева, заедно със законната лихва, считано от 08.05.2021г. до окончателното заплащане, като обезщетение за претърпени неимуществени вреди, изразяващи се в емоционален дискомфорт и предизвикано чувство на отчаяние и безсилие, в резултат на незаконното му задържане за времето от около 23,25 часа на 02.09.2020г. до 19,45 на 03.09.2020г. със Заповед за задържане на лице рег. № 227зз-2312/03.09.2020г., издадена от полицейски орган ст. полицай Д. Б. при група СПООР-С. – П., командирован за протеста, отменена с влязло в сила на 08.05.2021г. Решение от 10.04.2021г. по нахд №12845/2020г. по описа на СРС, НО, 20 състав. Твърди, че психически травми е получил в резултат на полицейския произвол и насилие, на които е станал жертва по време на задържането, както и нечовешките и унижителни условия в ареста. Същите са предизвикали в него усещания за неудобство, шок, притеснение, чувство на накърнена чест, достойнство и добро име. След освобождаването станал по-затворен и ограничил социалните си контакти, задържането накърнило репутацията му пред близки и роднини и се отразило отрицателно на обществената оценка за него, бил принуден да обяснява пред работодателя и колегите си защо е отсъствал от работа и за следите от свинските опашки по китките.

В отговор на исковата молба ответникът СДВР, оспорва предявения иск като

недопустим, неоснователен и недоказан. Освен това е подаден единствено срещу СДВР, а протестите пред Народното събрание на 01.09.2020г. и 02.09.2020г. се охранявали не само от служители на СДВР, а и от други структури на МВР. Според ответника, ищецът не е доказал незаконосъобразно действие на служители на СДВР при или по повод изпълнение на административна дейност, които да са отменени по съответния ред. При условията на евентуалност, ответникът претендира за намаляване на предявения размер от 3500лв., тъй като е завишен и недоказан. Неоснователен е и акцесорният иск за лихви. Възражава срещу размера на договореното адвокатско възнаграждение като прекомерно и претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

В последното о.с.з. ищецът не се явява и не се представлява.

Ответникът Столична дирекция на вътрешните работи, чрез юрисконсулт поддържа отговора си на исковата молба изцяло.

СГП счита, че искът е неоснователен и недоказан и следва да се отхвърли.

Съдът, като взе предвид становищата на страните и събраните по делото доказателства, намира за установено следното:

По отношение на ищеца С. С. М. е била издадена заповед за задържане - на лице рег. № 2273з-2312/03.09.2020г. от полицейски орган ст. полицай Д. Б. при група СПООР-С. – П., командирован за протеста, провел се в [населено място] на 02.09.2020г., която е отменена като незаконосъобразна с влязло в сила на 08.05.2021г. Решение от 10.04.2021г. по нахд №12845/2020г. по описа на СРС, НО, 20 състав. Със същата заповед М. е бил задържан за срок от 24 часа, на основание чл. 72, ал. 1 ЗМВР.

На 02.09.2020г. С. С. М. взел участие в организиран антиправителствен протест в [населено място]. През цялото време били пред Архелогическия музей в близост до фонтана на Президентството. Около 23,00 часа кордон от тежко въоръжени полицаи тръгнал към протестиращите. Полицаяте се затичали, двама от тях го изблъскали по лице на земята. Твърди, че не е нарушавал реда, но задържането му било предавано пряко по Б., поради което публично бил унижен. По разказа му двама тежковъоръжени го влачили, като лицето му се виждало ясно по телевизията. Докато е бил притиснат с лице към земята, го завързали със свински опашки, с които прекарал около час и половина. Бил оставен отстрани на Партийния дом, откъм [улица], до него в същото положение били довлечени над 20-30 души. Наоколо имало хора с разбити глави, кървящи. В това положение, завързан, прекарал около 60 минути, където различни медии го снимали. След това го натоварили на микробус, заедно с останалите задържани. Отвели ги в 03 РУ-СДВР. Час и нещо стоял в чакалнята, след това му извършили обиск и му съставили Заповед за задържане, без да му обяснят основанията, на което е задържан. В следващите часове до момента на освобождаването му на 03.09.2020г. в 19,45ч. прекарал при нечовешки и унижителни условия. Вкарали го в килия, в която било задушно, тясно не повече от 4 на 5 метра, а в нея били задържани 5-6 души, които нямало къде да седнат. Нямало прозорци или вентилация, било тъмно, с една едва мъждукаща светлина. По стените имало изпражнения от предишните обитатели. През целия престой от над 20 часа не била дадена храна на задържаните. Имало само едно пластмасово шише вода от 1.5л. По време на задържането бил фотографиран против волята му в профил и в анфас, бил разпитан от двама полицаи без адвокат. През целия ден останал затворен в килията, оставената храна и вода от негови близки не му била предадена, не му разрешили да

им се обади по телефона. Задържането продължило за времето от около 23,25 часа на 02.09.2020 г. до 19.45 часа на 03.09.2020 г.

Свидетелят Б. С. А., на 32 години се е запознал със ищеца М. същата вечер, когато са били задържани. Полицаяте ги изсипали заедно отстрани на Партийния дом. Според свидетеля, около два часа стояли отстрани на партийния дом, били около 60 човека, което се разминава с твърденията на ищеца. Били в добро физическо състояние, нямали наранявания, не са били бити, не били влачени по земята. Ръцете на свидетеля били вързани със „свинска опашка“ от плат. С. също бил вързан по същия начин. Всички задържани от протеста били натоварени в бусове. Тях двамата ги откарали в 03 Районното управление. Първо чакали в нещо като входно помещение, около час преди да ги разпределят по килиите. Направили им обиск и им съставили заповеди за задържане. Заедно със С. били настанени в една килия. Помещението е широко около 2,50 метра, дълго около 4 метра, две метални легла били заварени за пода, между двете легла имало метална масичка и един метален стол, по същия начин неподвижно прикрепен към пода. Прозорчетата били две от сорта 10 см. на дължина, ширина 5 см., имало решетка. Непрекъснато влизали и излизали хора, били до шестима души. Миришело на урина, по стената имало съмнителни надписи с кафява субстанция. Било изключително мръсно и лепкаво. В коридорчето, след тяхната килия имало течаща вода, но тоалетната била мръсна. Когато поискали вода им дали бутилка от литър и половина за шест човека, в условията на ковид, пили от една бутилка. Допълвали с течащата вода от мивката в тоалетната. Не им била предоставена храна. В началото С. бил много мълчалив и притеснен, не искал негови колеги да разбират, че той е бил задържан. При задържането С. бил по близо до фонтана и на видеозаписите се виждало как го изнасят трима или четирима полицаи, бил на земята по корем. Б. или bTV по една от тези медии се вижда, как го изнасят, като полицаят бил с коляно върху врата му, когато го завързвал. Виждало се лицето на С.. В килията той бил с огромно чувство на безсилие и несправедливост, като всички в килията. Бил изключително уплашен.

Свидетелката Р. Л. М., на 36 години, с която ищецът живее на семейни начала разказва за периода след задържането. Тогава все още не живеели заедно. Разбрала, че е задържан по време на протеста, от техни общи приятели. Успяла да говори със С. едва вечерта, след като бил освободен. Бил под много голям стрес, доста време след това. Дори и към днешна дата спомняйки си изпитвал напрежение, много притеснения му довело въпросното задържане. Той бил показван по телевизията, в репортажите. Притеснявал се от това, че родителите му могат да разберат, да го видят. Познати психолози ги посъветвали, че е добре да съпреживее случката, затова след това минавали нарочно край районното и край Партийния дом, за да преодолее страха си. Това, което го е разстроило е, че неправомерно е задържан, без вина. Той е бил там да изрази гражданската си позиция и изведнъж се озовава на земята, след това е арестуван. Без вина е държан в отвратителни условия и последствията от тях са, че до ден днешен се притеснява. От задържането С. имал следи по ръцете, братовчедка му имала сватба и се притеснявал да не се виждат следите от свинските опашки по ръцете му. С. тогава бил ръководител на екип, в Ай Ти компания Мобис България, имал затруднения свързани с работодателя и самите му колеги да не са го видели в репортажа по телевизията, като техен ръководител - хвърлен на земята и задържан.

От събраните писмени доказателства е видно, че името на С. С. М. е вписано в Книгата на задържаните лица на 03 РУ в 23,30ч. на 02.09.2020г. (на лист 62 от

делото), освободен е на 03.09.2020г. в 19,45ч. в добро състояние. Приложено е ахд 12845/20г. на СРС, образувано по жалба срещу издадената на ищеца заповед за задържане по чл.72 от ЗМВР.

Съдът, като взе предвид така установеното, както и становищата на страните, намира следното:

Съгласно чл.7 от Конституцията на РБ държавата отговаря за вреди, причинени от незаконни актове или действия на нейни органи и длъжностни лица.

Законът за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/, в чл. 1.ал.1 от ЗОДОВ предвижда, че държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност.

Съгласно чл. 4 от ЗОДОВ дължимото обезщетение е за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Отговорността е обективна и не е обвързана от наличието или липсата на вина у длъжностното лице, пряк причинител на вредите.

Елемент от фактическия състав на отговорността на държавата е установяване незаконосъобразността на акта, действието или бездействието на държавния орган. В тежест на ищеца е да установи наличието на кумулативно изискуемите предпоставки по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ - незаконосъобразен акт, отменен по съответен ред, действие или бездействие на административен орган по повод изпълнение на административна дейност, настъпила вреда, причинна връзка между отменения акт, действие или бездействие и вредата.

Съгласно тълкувателно решение № 3 от 22.04.2005 г. по т.гр. дело № 3/2004 г. на ОСГК на ВКС обезщетение за вреди от незаконни административни актове, може да се иска след тяхната отмяна с решение на съда, като вземането за обезщетение за вреди става изискуемо от момента на влизане в сила на решението, с което се отменя незаконния административен акт. В случай, че вредите произтичат от нищожен акт - от момента на неговото издаване.

Безспорно по делото се установява първата от кумулативно необходимите предпоставки за основателността на иска, а именно – постановен административен акт, впоследствие отменен като незаконосъобразен, с влязло в сила съдебно решение.

На следващо място, въз основа на събраните по делото доказателства съдът прави извод, че именно вследствие на този незаконосъобразен акт ищецът е претърпял неимуществени вреди, т.е. установяват се и другите две предпоставки за основателността на иска, а именно – причинна връзка и вреди.

Съобразно константната съдебна практика в понятието “неимуществени вреди” се включват всички телесни и психически увреждания на пострадалия и претърпените от него болки и страдания, формиращи в своята цялост негативни емоционални изживявания на увреденото лице, намиращи не само отражение върху психиката, но създаващи социален дискомфорт за определен период от време и реална възможност за неблагоприятни последици върху здравословното състояние.

Установи се безспорно, че ищецът първоначално е бил обездвижен с помощни средства тип „свински опашки“, от които е получил охлузвания по ръцете. За времето от около 23,25 часа на 02.09.2020 г. до 19.45 часа на 03.09.2020 г. бил задържан в претъпкана, тъмна, мръсна и неподходящо мебелирана килия в 03 РУ, без храна, налагало му се да пие от общо шише с останалите задържани в условия на „Ковид“

пандемия. Самият факт на задържане и фактическото лишаване на лицето от правото на свободно придвижване, предполага настъпването на емоционален стрес, провокиран от поставянето му в изолирана среда, подозрението, че е извършил престъпление, реален страх от последваща репресия и неблагоприятни последици, поради което претендираните неимуществени вреди подлежат на обезщетяване. Свидетелските показания на разпитаните по делото свидетели потвърждават негативните последици върху психическото състояние, емоции и поведение на ищеца. Предизвиканите за времето на задържане болки и страдания произтичат вследствие на изпълнението на незаконосъобразната принудителна административна мярка и то в неблагоприятните хигиенни и битови условия на ареста на 03 РУ – СДВР, както и действията, предприети във връзка с нея. Вредите се изразяват освен в ограничение на свободата на движение на ищеца за около 21 часа, още и в емоционален дискомфорт, притеснения, страх, тревожност, необходимост от психологическа консултация и помощ. Не са категорично доказани твърденията, че лицето на ищеца е показано по телевизията по време на задържането, от която публичност да е претърпял вреди, тъй като видеозаписи или линкове в Интернет, където може да бъдат видяни относими кадри, заедно със снимка на ищеца не са приложени, а и не са посочени в исковата молба или писмените бележки. И двамата свидетели не заявиха, да са гледали телевизия точно по това време, напротив – единият е бил на протеста, а другият е видял ищеца чак на 04.09.2020г., за задържането е разбрал първо от приятели.

Неоснователно е възражението на ответника, че незаконосъобразните действия по задържане не са на служители на СДВР. Действително в охраната на протестите на 02.09.2020 г. са участвали и служители от други областни дирекции на МВР, което се потвърждава от писмо рег. № 317-19793/25.11.2020г. Към писмото в делото на СРС е приложена заповедта на директора на ОДМВР П. №317з-7242 от 31.08.2020г. за командироване и преподчиняване на полицейски служители и техника от ОДМВР – П., в помощ на СДВР – МВР. По делото е приет като доказателство План-разстановка на силите и средствата на МВР по обезпечаване на сигурността, охраната на обществения ред и организацията движението преди, по време и след приключване на нерегламентирани и протестни мероприятия на територията на [населено място] на 02.09.2020 г., от който е видно, че ръководител на специализираната полицейска акция е зам. - директора на СДВР Ан. З., а негови помощници са седем служители на ръководни длъжности в СДВР. Следователно цялостното ръководство по време на охраната на протеста е било от служители на СДВР, поради което именно СДВР е надлежния ответник.

Поради изложеното следва да се приеме, че искът е основателен. По отношение на неговия размер, чл. 52 ЗЗД посочва, че неимуществените вреди се определят по справедливост. Понятието "справедливост" по смисъла на чл. 52 ЗЗД не е абстрактно понятие, а е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне на размера на обезщетението. Такива са личността на увредения, данните за предишни правонарушения, начина му на живот и обичайната среда, отражението върху личния, обществен и професионалния живот, разгласа и публичност, стигнало ли се е до разстройство на здравето и др. п., с оглед конкретиката на случая. Във всички случаи на приложение на чл. 52 ЗЗД, база при определяне на паричното обезщетение за причинени неимуществени вреди са стандартът на живот в страната и средностатистическите показатели за доходи по време на възникване на увреждането.

С оглед характера и тежестта на получените увреждания, силата и интензитета на претърпените болки и страдания, продължителността им, възрастта на ищеца и социално – икономическите условия в страната, съдът намира, че справедливият и достатъчен размер на обезщетението е 2 000 лева. Частичната основателност на главния иск обуславя основателността и на акцесорната претенция на ищеца за присъждане на обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата, считано от 08.05.2021г. до окончателното заплащане.

Ищецът е представил списък по чл. 80 ГПК, с който е заявил разноски в общ размер 710 лева. На основание чл. 10, ал. 3 ЗОДОВ, предвид частичното уважаване на предявения иск, основателна е претенцията на ищеца за присъждане на разноски в размер на 406/четиристотин и шест/ лева. Съобразно нормата на чл.10, ал.4 ЗОДОВ, на ответника се държи юрисконсултско възнаграждение за отхвърлената част от иска, което се определя по чл.24 от Наредбата за заплащане на правната помощ в размер на 80/осемдесет/ лв.

Така мотивиран, АССГ, 11 състав

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи - МВР да заплати на С. С. М. сума в размер на 2000 / две хиляди/ лева, ведно със законната лихва, считано от 08.05.2021г. до окончателното заплащане - обезщетение за претърпени неимуществени вреди, изразяващи се в емоционален дискомфорт и стрес, в резултат на незаконното му задържане за времето от около 23,25 часа на 02.09.2020г. до 19,45 на 03.09.2020г. със Заповед за задържане на лице рег. № 227зз-2312/03.09.2020г., издадена от ст. полицаи Д. Б. СПООР-С. – П., отменена с влязло в сила на 08.05.2021г. Решение от 10.04.2021г. по нахд №12845/2020г. по описа на СРС, НО, 20 състав.

ОТХВЪРЛЯ иска над уважения размер до пълния предявен размер от 3500 лева, като неоснователен и недоказан.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи да заплати на С. С. М. разноски по компенсация в размер на 326/ триста двадесет и шест/ лева.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен административен съд на Република България в 14 дневен срок от съобщаването.

СЪДИЯ: